

ΣΤΩΜΕΝ ΚΑΛΩΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΑΝΤΙΣΕΜΙΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΟΣ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΕΤΟΣ 5^ο

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2013

ΤΕΥΧΟΣ 30^ο

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΙΡΕΣΕΙΣ

*Ἡ ἀναγκαιότητα ὑπάρξεως τοῦ Ναοῦ ὡς εὐκτήριου οἴκου,
καί τόπου τελέσεως τῆς Θείας Λατρείας,
κατά τήν Ἁγία Γραφή*

(«οὐ γάρ εἰσὶ, δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τό ἐμόν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν» Ματθ. ιη' 20)

1. Εἶναι γνωστόν ὅτι, ὁ ἄνθρωπος, ἀπό ἀρχαιοτάτων χρόνων, εἶχεν διαμορφώσει ἔντονον θρησκευτικήν συνείδησιν, καί εἰς ἐκδήλωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ του συναισθήματος καί εἰς ἀναζήτησιν καί ἐπαφήν μέ τόν Θεόν, εἶχε δημιουργήσει εἰδικούς τόπους, ὅπου τοὺς προόριζεν διά τήν ὁμαδικήν τέλεσιν τῆς Θείας Λατρείας. Αὐτοί οἱ τόποι, καλοῦνται ναοί.

2. Ἡ λέξις «ναός» κατά τήν κρατήσασαν ἄποψιν, προέρχεται ἐκ τοῦ ρήματος «ναίω» τό ὅποιον σημαίνει κατοικῶ. Διότι ἐθεωρεῖτο ὅτι ἐκεῖ «κατοικεῖ ὁ Θεός».

Κατ' ἄλλην – ὅμως – ἄποψιν, ἡ λέξις «Ναός», προέρχεται ἀπό τήν λέξιν «ναύς», πού σημαίνει τό πλοῖον, πού ὁδηγεῖ τοὺς ἐπιβάτας του (τοὺς πιστοὺς), εἰς τό λιμάνι τῆς σωτηρίας καί τῆς μακαριότητος, ἥτοι εἰς τόν Παράδεισον.

3. Κατά τήν προχριστιανικήν ἐποχήν, ὁ ναός ἐθεωρεῖτο ὡς τό κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ, καί ἐκαλεῖτο καί οἶκος Θεοῦ, Οἶκος Κυρίου (Γεν. κη' 16-19, Ψαλμ. ρκα' 1, ρλγ' 1), εὐκτήριος οἶκος, προσευκτήριον = τόπος προσευχῆς (Ἡσαΐας νστ' 7, Ματθ. κα' 13). Ἀπό τόν γνωστόν διάλογον, πού εἶχε ὁ Κύριός μας Ἰησοῦς Χριστός, εἰς τό φρέαρ (πηγάδι) τοῦ Ιακώβ, μέ τήν Σαμαρείτιδα, προκύπτει ὅτι τήν αὐτήν ἀντίληψιν εἶχε περί τοῦ Ναοῦ, καί ἡ Σαμαρείτις (ἡ μετέπειτα Ἁγία Φωτεινή), ὅταν ἠρώτησε τόν Ἰησοῦν, πού πρέπει νά προσκυνοῦμε τόν Θεόν, στό ὄρος Γαριζεῖν, (διά τοὺς Σαμαρεῖτες), ἢ στό Ἱεροσόλυμα (διά τοὺς Ἰουδαίους - Ναό τοῦ Σολομῶντος) (βλ. καί Ψαλμ. οε' 3), ἂν καί οἱ Ἰουδαῖοι ἐπίστευον στήν πανταχοῦ παρουσία τοῦ Θεοῦ (βλ. Ψαλμ. ρλη' 7-9).

4. Καί τότε – γιά πρώτη φορά – ὁ Κύριος

εὐρίσκει τὴν εὐκαιρίαν νά διακηρύξει τὴν ἀλήθειαν, ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα, ὅτι δηλαδὴ, δέν εἶναι σωματικόν τι συνδεδεμένον πρὸς ὥρισμένον τόπον, καὶ ὅτι «οἱ ἀληθινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ Πατρὶ ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ» (Ἰωαν. – δ' 20-24).

Ὁμοίως ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν ὁμιλίαν του ἐπὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, διεκήρυξε πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι «ὁ Θεὸς ... οὐκ ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ» (Πράξ. 48 καὶ ιζ' 24). Ἀλλ' ἐάν ὁ Θεὸς δέν ἔχει ἀνάγκην ὑλικοῦ Ναοῦ, ἔχει, ὅμως, ἀνάγκην τούτου ὁ ἄνθρωπος, διὰ νά ἐκδηλώνει ἐντὸς αὐτοῦ τὰ συναισθήματά του, ἥτοι νά λατρεύει τὸν Θεόν. Καὶ νά συμπροσεύχεται μαζί μέ τοὺς ἀδελφούς του, στό ἴδιο μέρος, μέ τὸν σύνδεσμον τῆς ἀγάπης (Ἱερὸς Χρυσόστομος), συμπαραισταμένης ὁλοκλήρου τῆς Ἐκκλησίας (στρατευομένης καὶ θριαμβευούσης).

5. Ἐπομένως, ὡς πνεῦμα, πού εἶναι ὁ Θεός, εὐρίσκεται παντοῦ, καὶ ἐπομένως μπορούμε παντοῦ νά Τόν λατρεύομεν. Διὰ μεγαλυτέραν, ὅμως, ὠφέλειάν μας, καὶ ἀνάγκην μας, Τόν λατρεύουμε σέ ὥρισμένον τόπο, στόν Ναό, τὸν ὅποιον ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ὀνόμασε «Οἶκον τοῦ πατρὸς του» (Ἰωάν. Β' 16).

Ὁ Ναός, καλεῖται ἐπίσης καὶ “ἐκκλησία” (βλ. Α' Κορ. ια' 18) (ἀπό τό ρῆμα “ἐκκαλῶ”, πού σημαίνει συναθροίζω, προσκαλῶ), πού σημαίνει τὸν καταλληλότερο τόπο πού συγκεντρώνεται τό σύνολον τῶν πιστῶν (= ἐκκλησία), διὰ νά προσφέρουν δημόσια τὴν Λατρεία των πρὸς τὸν Θεόν.

6. Ὁ Κύριός μας, καὶ οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι, (Πράξ. Β' 46, γ' 1, γ' 11, ε' 12), ἐσύχναζον εἰς τὰς Συναγωγὰς τῶν Ἰουδαίων, καὶ

ἐδίδασκον εἰς τὸν Ναόν τοῦ Σολομῶντος. Μάλιστα, ἀναφέρεται στό κατά Λουκᾶν Εὐαγγέλιον (Λουκ. 2. 49) καὶ τό περιστάτικόν κατά τό ὅποιον ὁ – τότε – 12ετής Ἰησοῦς, ἐπὶ 3 ἡμέρες προσηύχετο καὶ ἐδίδασκε στόν Ναό, καὶ ἡ μητέρα του – πού τὸν ἀναζητοῦσε – ἐκεῖ τὸν εὗρηκε μετ' ἐκπλήξεως, αὐτός δέ ἀπήντησε στήν ἐκπλήξή της «Δέν ξέρατε ὅτι πρέπει νά εὐρίσκωμαι εἰς τὸν οἶκον τοῦ Πατρὸς μου;» (Λουκ. 2, 49).

Ἐτέλουν, ὅμως, οἱ Ἀπόστολοι καὶ ὁ Κύριός μας τὰ τῆς λατρείας των καὶ εἰς ἰδιωτικές οἰκίας, εἰς μίαν δέ ἐξ αὐτῶν (εἰς τό ὑπερῶν) (Μαρκ. 14, 15, Λουκᾶ 22, 12, Πράξ. 1, 13), ὁ Κύριός μας ἐτέλεσε καὶ τὸν Μυστικόν Δεῖπνον – καὶ ἐθέσπισεν τό Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας – καὶ εἰς τό αὐτό «ὑπερῶν» ἦσαν συγκεντρωμένοι οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι καὶ τὴν ἡμέραν τῆς Πεντηκοστῆς, ὁμοῦ μετὰ τῆς Θεοτόκου προσευχόμενοι (Πράξ. 1, 14). Ἐπιπλέον οἱ πρῶτοι Χριστιανοὶ «ἦσαν προσκαρτεροῦντες τῇ διδαχῇ τῶν Ἀποστόλων, καὶ τῇ κοινωνίᾳ καὶ τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου καὶ ταῖς προσευχαῖς» (Πράξ. Β' 42).

7. Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν διωγμῶν οἱ Χριστιανοὶ ἦσαν ἀναγκασμένοι νά τελοῦν τὰ τῆς λατρείας των κρυφίως, εἰς ἐρήμους, εἰς σπήλαια, εἰς ὑπογείους στοάς – θαλάμους – ὅπου μυστικά κατεσκεύαζον διὰ νά θάπτουν τοὺς νεκρούς των, δηλαδή εἰς τὰς Κατακόμβας.

8. Μόλις περὶ τὰ τέλη τοῦ 2ου αἰῶνος μετὰ Χριστόν, καὶ εἰς τὸν 3ον αἰῶνα μετὰ Χριστόν, εἰς τὰ διαλείμματα τῶν διωγμῶν, ἀρχίζουν οἱ Χριστιανοὶ νά ἀνεγείρουν δημόσια Ναούς, οἱ ὅποιοι – ὅμως – κατεστρά-

φησαν ὑπό τῶν Εἰδωλολατρῶν, κατά τόν σκληρόν διωγμόν τοῦ Διοκλητιανοῦ.

9. Τέλος, ὁ αὐτοκράτωρ Μέγας Κωνσταντῖνος (313-337 μ.Χ.) – μέ τήν προτροπήν καί τῆς μητρός αὐτοῦ Ἀγίας Ἑλένης – εἶναι ὁ πρῶτος πού – μετά τήν κατάπαυσιν τῶν διωγμῶν – ἐπέτρεψεν εἰς τοὺς Χριστιανούς, νά τελοῦν τάς λατρείας των ἐλευθέρως, καί νά κτίζουν μεγαλοπρεπεῖς Χριστιανικούς Ναούς, ὅπως τήν Ἀγίαν Σοφίαν εἰς τήν Κωνσταντινούπολιν, τόν Ναόν τῆς Ἀναστάσεως εἰς τά Ἱεροσόλυμα κ.λπ.

10. Ἀργότερον, ὁ Ναός ἔγινε τό Κέντρον τῆς Θείας Λατρείας, καί ὁ Κανονικός Νομοθέτης, τοὺς καθηγιασμένους Ἱερούς Ναούς καλεῖ Ἐκκλησίας (Καν. ΞΓ', ΟΔ', ΠΑ' τῆς Πανθέκτης, Δ' Ἀντιοχ. Ι', ΙΑ', ΙΕ', ΚΕ', ΝΘ' Κοδικαίας), Κυριακά (Λαν. ΟΔ' Πενθ., ΚΕ' Λαοδ.) Ἀνάκτορα, Εὐκτήρια, Τρόπαια, Προφητείας καί Ἀποστολικά Μυστήρια (Καν. Θ' Λαοδ., ΣΤ' τῆς Δ' Οἴκουμ.), Οἴκους Θεοῦ (Καν. Ε' τῆς Γάγγρας, ΣΤ' Λαοδ.), Θυσιαστήρια (Δ' καί ΛΑ' Ἀποστολ. ΝΖ', Πενθ. ΙΘ' Λαοδ.), Ναούς (ΠΗ Πενθ. Ζ' τῆς Ζ' Οἴκουμ.), Εὐκτήριους Οἴκους (Καν. ΛΑ' Πενθ.) καί Μαρτυρία (ΣΤ' Πενθ.).

11. Ἐρχονται τώρα, οἱ αἰρετικοί Χιλιαστές, καί ὅσοι ἄνθρωποι ἔχουν – δυστυχῶς – δηλητηριασθεῖ ἐξ αὐτῶν, καί κάνουν τό ἐξῆς σόφισμα: Ἀφοῦ ὅπου κι ἄν βρισκόμαστε, μπορούμε νά κάνουμε τήν προσευχή μας καί νά ἐπικοινωνοῦμε μέ τόν Θεό, τότε τί μᾶς χρειάζονται οἱ Χριστιανικοί Ναοί;;; Βεβαίως ἡ ἐρώτηση δέν εἶναι σωστή ἀφοῦ ὅπως προείπαμε τήν ἀναγκαιότητα τοῦ Ναοῦ τήν ἐπιβάλλει ἡ Ἀγία Γραφή.

12. Τί νά ἀπαντήσουμε σ' αὐτούς;;; Ἀπαντοῦμε: ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΤΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ ΠΟΥ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΑΣΦΑΛΩΣ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ «ΚΑΤ' ΙΔΙΑΝ», ΣΥΝΕΣΤΗΣΕ Ο ΚΥΡΙΟΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΕΥΧΗ, ΠΟΥ ΠΟΛΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΝΑΟ. Ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὅπως προαναφέρομεν, δωδεκαετῆς, πῆγε στόν Ναό τῶν Ἱεροσολύμων, καί ἦταν τόση ἡ ἀγάπη του πρός τόν Ναό, ὥστε τόν εἶχε χάσει τρεῖς (3) ἡμέρες ἡ Θεοτόκος Μαρία, καί τόν εὗρηκε ἐκεῖ προσευχόμενον καί συζητώντα μέ τοὺς Ἱερεῖς καί τοὺς Διδασκάλους τοῦ Μωσαϊκοῦ Νόμου. Καί – μάλιστα – μέ τίς ἀπαντήσεις πού ἔδινε σ' αὐτούς, προκαλοῦσε τόν θαυμασμό (Λουκ. 2, 49).

Ὁ Χριστός ὠνόμασε τόν Ναό, οἶκον τοῦ Οὐρανίου Πατρός. Ἀλλά καί σέ ἄλλη περίπτωση, ὅταν ἀναγκάσθηκε ὁ Χριστός μέ φραγγέλιο, νά διώξη ἀπό τόν Ναό, αὐτούς πού πωλοῦσαν κι ἀγόραζαν, καί εἶχαν μεταβάλει τόν Ναό σέ ἀγορά, εἶπε, πῶς ὁ Ναός εἶναι «οἶκος προσευχῆς καί ὄχι σπήλαιον ληστῶν» (Ματθ. 21, 23).

Εἶναι, λοιπόν, φανερόν, πῶς ὁ Χριστός δέν κατέργησε τόν Ναό σάν τόπο δημόσιας λατρείας, ὅπως λέγουν οἱ αἰρετικοί Χιλιαστές καί οἱ Προτεσταντικές δοξασίες.

13. Ὁ ἱερός Ναός εἶναι ἓνας τόπος πού ξεχωρίζει ἀπό ὅλους τοὺς ἄλλους τόπους. Ὅλα μέσα στόν Ναό, ὅλα ὅσα ὑπάρχουν (Ἱερά Σκεύη, Ἅγιες Εἰκόνες, Κολυμβήθρα, Ἀγία Τράπεζα μέ τὰ ἐπ' αὐτῆς πολύτιμα, ἥτοι τό Ἅγιον Ποτήριον, τό Ἱερόν Εὐαγγέλιον κ.λπ. ὡς καί τὰ Ἱερά Λείψανα Ἀγίων), καί ἐπίσης ὅλα ὅσα γίνονται καί λέγονται,

συντελοῦν ὥστε νά δημιουργῆται ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΙΕΡΑΣ ΚΑΤΑΝΥΞΕΩC, ΚΑΙ Ο ΕΚΚΛΗΣΙΑΖΟΜΕΝΟC ΝΑ ΕΞΥΨΩΝΕΤΑΙ ΝΟΕΡΩC ΜΕΧΡΙ ΤΟΝ ΘΡΟΝΟ ΤΟΥ ΘΕΟΥ. ΕΚΕΙ ΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΤΑ ΙΕΡΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ, ΚΥΡΙΩC ΔΕ, ΚΑΠΟΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΠΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥC ΙΕΡΟΥC ΚΑΝΟΝΑC ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΝΑ ΓΙΝΟΝΤΑΙ ΕΚΤΟC ΤΟΥ ΝΑΟΥ.

14. Γι' αὐτούc, ἀκριβῶc, τούc λόγουc, οἱ Ἱεροὶ Ναοὶ ἦταν καὶ θὰ εἶναι οἱ πῖο δημοφιλεῖc τόποι γιὰ τίc ψυχέc πού ἀγαποῦν τόν Θεό. Πουθενά ἄλλου δέν βρίσκουν τόση ἀνάπαυση καὶ παρηγοριά, ὅση στόν Οἶκο τοῦ Θεοῦ. Καί μαζί μέ τόν Δαβίδ λένε: «Ὡc ἀγαπητά τά σκηνώματά Σου, Κύριε, τῶν δυνάμεων. Ἐπιποθεῖ καὶ ἐκλείπει ἡ ψυχὴ μου, εἰς τάc αὐλάc τοῦ Κυρίου» (Ψαλμ. 83, 2-3).

15. Αὐτόc – ἀκριβῶc – εἶναι καὶ ὁ λόγουc, γιὰ τόν ὁποῖον, οἱ Ἱεροὶ Ναοὶ εἶναι τόποι

πού προκαλοῦν τὴν ἀποστροφή καὶ τό μῖφοc τῶν ἀπίστων καὶ τῶν ἀθέων, τῶν Ἐχθρῶν τοῦ Χριστιανισμοῦ. Δέν εἶναι δέ τυχαῖο τό γεγονόc, ὅτι ἡ πολεμικὴ κατὰ τῆc Ἀγίας μαc πίστεωc γίνεται πολλέc φορέc καὶ μέ τὴν καταστροφή τῶν ἱερῶν μαc Ναῶν.

16. Ὁ Ναόc εἶναι ἐπιπλέον κάτι τό ΑΓΙΟ ἀφοῦ ἡ ἴδια ἡ Ἀγία Γραφή μᾶc προσδιορίζει καὶ τόν τρόπο πού θὰ μπαίνουμε ἀλλὰ καὶ θὰ στεκώμαστε μέσα σ' αὐτόν.

17. Μετά ἀπό ὅλα αὐτά, εὐκόλα βγαίνει τό συμπέρασμα, ὅτι ὁ Ναόc εἶναι Θεῖον καθίδρυμα. Χῶροc καὶ «οἶκοc» στόν ὁποῖο «ἐπαναπαύεται» ὁ Θεόc. Τόποc προσευχῆc καὶ λατρείας τοῦ ἀνθρώπου. «Ἐπὶ γῆc Παράδειφοc». Κτίσμα καθαγιασθέν στό ὁποῖον ἔχει κατασκηνώσει ἡ ΘΕΟΤΗC.

Ἐπιμέλεια

Κώcταc Ἐλ. Πετρόπουλοc

Δικηγόροc παρ' Ἀρείφ Πάφφ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΟC: 6977582800

CTΩΜΕΝ ΚΑΛΩC

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟCH ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΟC

ΙΕΡΑC ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩC ΠΑΤΡΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ

τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πατρῶν

κ.κ. ΧΡΥCΘCΤΟΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗC

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙC ΠΑΤΡΩΝ

Ν. Βότση 34, Τηλ. : 2610-320.602, Fax: 2610-279.533 email: i-m-patron@otenet.gr

ΥΠΕΥΘΥΝΟC ΕΚΔΟCΕΩΝ

Ἀρχιμ. Τιμόθεοc Γ. Παπασταύρου

ΥΠΕΥΘΥΝΟC ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Πέτροc Κούληc, Γραφικέc Τέχνεc, Τηλ.: 2610-273.093, email: paulkoulis@gmail.com